

Wystąpienie HFPC do Komitetu Ministrów Rady Europy: polskie władze nadal nie rozwiązały problemu długotrwałych tymczasowych aresztowań

We wrześniu Komitet Ministrów Rady Europy znów będzie zajmował się wykonywaniem wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Obecnie Komitet sprawuje nadzór nad wykonaniem wyroków w 94 polskich sprawach. W tej grupie znajduje się również wyrok *Burza p. Polsce*, który dotyczy problemu długotrwałego stosowania tymczasowego aresztowania.

Przed zbliżającym się posiedzeniem, HFPC przedstawiła Komitetowi swoje stanowisko, zgodnie z którym Komitet powinien kontynuować nadzór nad wykonaniem strasburskiego wyroku przez polskie władze.

Wyrok ETPC ws. tymczasowego aresztowania trwającego ponad 3 lata

Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku *Burza p. Polsce* orzekł, że w sprawie doszło do naruszenia art. 5 ust. 3 EKPC ze względu na długotrwałe, bo trwające 3 lata, 2 miesiące i 9 dni tymczasowe aresztowanie. Ponadto ETPC wskazał, że: „(...) we wszystkich postanowieniach przedłużających pozbawienie wolności skarżącego nie pojawił się żaden inny konkretny dowód na to, że skarżący będzie mataczył, skłaniał inne osoby do składania zeznań na jego korzyść, ucieknie lub w inny sposób będzie zakłócał przebieg postępowania. Ponadto powody pozbawienia wolności były często identyczne w odniesieniu do wszystkich współoskarżonych i nie zawierały argumentów odnoszących się konkretnie do skarżącego (...). W związku z tym wraz z upływem czasu podstawy, na których się opierano, stały się mniej istotne i nie mogą uzasadniać całego okresu ponad trzech lat i dwóch miesięcy, w którym nałożono najpoważniejszy środek zapobiegawczy przeciwko skarżącemu”.

Wyrok w Strasburgu to nie koniec

Po wydaniu orzeczenia przez Europejski Trybunał Praw Człowieka nadzór nad jego wykonaniem sprawuje Komitet Ministrów Rady Europy. Organizacje pozarządowe mają możliwość przedstawiania mu swoich stanowisk. HFPC regularnie korzysta z tej możliwości. Celem wystąpień organizacji jest poinformowanie Komitetu Ministrów o działaniach podjętych na poziomie krajowym po wydaniu wyroku, wskazanie kierunków oraz rekomendacji dla władz krajowych.

Wystąpienie HFPC do Komitetu Ministrów Rady Europy

HFPC skierowała w sprawie *Burza p. Polsce* wystąpienie do Komitetu Ministrów Rady Europy. W ocenie Fundacji, Komitet powinien kontynuować nadzór nad wykonaniem wyroku w omawianej sprawie, ponieważ problem stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego nie został rozwiązany przez polskie władze.

„W swoim stanowisku przywołałiśmy ogłoszone w sierpniu br. ustalenia Komitetu Przeciwko Torturom ONZ, z których wynika, że konieczne jest wprowadzenie do polskiego porządku prawnego zmian legislacyjnych, które mogłyby doprowadzić do ograniczenia stosowania tymczasowego aresztowania, a także eliminowałyby problem długotrwałości jego stosowania”
mówi dr Katarzyna Wiśniewska – prawniczka HFPC.

Fundacja odwołała się również do danych statystycznych z ostatnich 10 lat, dotyczących tymczasowego aresztowania. Zgodnie z nimi od grudnia 2015 roku wzrosła liczba tymczasowo aresztowanych z 4162 do 8365 w maju 2019 roku.

„Chcieliśmy zwrócić uwagę Komitetu również na fakt, że wzrasta liczba osób tymczasowo aresztowanych od 1 roku do 2 lat w sprawach, które prowadzone są przed sądem okręgowym – z 490 w 2016 do 727 w 2018 roku. Ponadto, wzrosła także liczba tymczasowo aresztowanych ponad 2 lata w sprawach, które toczą się przed sądem okręgowym – z 221 w 2017 do 261 w 2018 roku” – mówi apl. adw. Adam Klepczyński – prawnik HFPC.

Fundacja zwróciła również uwagę, że przyjęte właśnie nowelizacje Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego też będą miały wpływ na praktykę stosowania tymczasowego aresztowania.

Wrześniowe posiedzenie Komitetu

We wrześniu przez trzy dni przedstawiciele wszystkich państw członkowskich Rady Europy będą analizowali sposób wykonywania strasburskich wyroków.

25 września dowiemy się, jakie wyroki wydane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka Komitet Ministrów Rady Europy uzna za wykonane, a w jakich sprawach, zdaniem delegatów, konieczne jest podjęcie dodatkowych środków, które będą skutecznie zabezpieczały przed naruszeniami Konwencji.